

Інформування та здійснення прийому виборців. Депутати Ренійської міської ради

атестація ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

РЕНІ. 2017 РІК

Зміст

Вступ та методологія.....	3
Висновки	7
Оприлюднення інформації про депутатів та прийом виборців.....	8
Проведення прийому виборців.....	9
Інформування про діяльність депутатів.....	10

Вступ та методологія

Про «Атестацію депутатів місцевих рад»

Результати чисельних громадських моніторингів свідчать про багатоскладовість проблеми невисокого рівня відкритості, прозорості, доброчесності та підзвітності виборцям депутатів місцевих рад, найбільш небезпечним наслідком якої є низький рівень довіри громадян до представницьких інститутів, в тому числі, до місцевих рад¹.

Однією з основних складових проблеми є базова непоінформованість виборців, як через неефективне використання доступних для місцевих депутатів каналів комунікації, так і через незабезпечення доступу до такої інформації для виборців з боку депутатів. Незабезпеченість в необхідному обсязі інформацією про діяльність місцевих депутатів призводить до зниження рівня прозорості реалізації ними своїх функцій, доброчесного використання владних повноважень так серйозного зниження рівня підзвітності виборцям. Окрім того, попередній досвід реалізації кампаній громадських моніторингів реалізації повноважень місцевими депутатами, який має Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» свідчить ще й про невиконання обов'язків, покладених на депутатів місцевих рад профільним законодавством.

Практичними складовими проблеми є недоступність для громадян офіційної інформації про депутатів, неналежна практика проведення прийомів громадян, відсутність практики інформування про свою діяльність з боку депутатів, або ж формальне інформування без двосторонньої комунікації, невідповідність діяльності депутатів антикорупційним стандартам (розкриття для широкого загалу інформації про статки, оприлюднення інформації про приватні інтереси та врегулювання конфлікту інтересів за його з'ясування), відсутність підзвітності або лише формальна підготовка звітності, про яку переважна більшість громадян залишається необізнаним.

З боку самих депутатів загальний низький рівень відповідальності перед громадянами, часто виправдовується громадським характером представницьких функцій: відсутністю платні за виконання законних обов'язків (відвідування пленарних засідань сесій, засідань постійних комісій, участі в підготовці та розгляді проектів рішень місцевих рад, поданні депутатських запитів на вирішення ідентифікованих проблем громадян, тощо). Усвідомлюючи комплексність описаної проблеми, Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» в 2015 році ініціювала громадську кампанію по персональній оцінці результатів діяльності депутатів Одеської міської ради VI скликання («Атестацію депутатів» Одеської міської ради).

З 2016 року організація розпочала реалізацію аналогічної ініціативи, розширивши географічне охоплення, до вже новообраних депутатів Одеської обласної, Одеської, Ізмаїльської, Білгород-Дністровського, Котовського, Ренійського, Татарбунарського, Роздільнянського міських рад Одеської області.

В 2017 році аналогічне персональне оцінювання – Атестація депутатів місцевих рад здійснюється по відношенню до депутатів ще 7 міських рад обласних центрів:

¹ Third Annual Ukrainian Municipal Survey. 20 January – 12 February, 2017 Conducted by Rating Group Ukraine on behalf of the Center for Insights in Survey Research // <http://www.iri.org/resource/ukraine-poll-local-outlook-improves-national-pessimism-remains-high>

Рівненської, Львівської, Сумської, Черкаської, Дніпровської, Краматорської та Херсонської міських рад. Оцінювання діяльності депутатів в зазначених міських радах здійснюють партнерські організації, які на постійній основі займаються просування відкритості, прозорості, підзвітності та доброчесності органів місцевого самоврядування в відповідних містах: Рівненське та Львівське представництва Громадянської мережі ОПОРА, ГО Ліга захисту, Черкаська обласна організація ВГО «Комітет виборців України», Дніпропетровська обласна громадська організація "Дніпропетровський кординаційно-експертний центр з питань регуляторної політики", ГО «Точка доступу» та Херсонська обласна громадська організація «Причорноморський центр політичних та соціальних досліджень».

Зазначена ініціатива реалізується з метою підвищення рівня відповідності діяльності місцевих депутатів законам України, а також практикам належного управління за допомогою персоналізованої оцінки кожного окремого депутата, а також збільшення обізнаності населення про діяльність місцевих депутатів.

Складовими ініціативи є:

1. здійснення персонального оцінювання місцевих депутатів по набору доступних до об'єктивного вимірювання критеріїв, які характеризують комплекс реалізації статусу депутата місцевої ради.
2. Додаткове виваження оцінки, яка здійснюється по об'єктивним параметрам, результатами опитування місцевих експертів щодо їх оцінки реалізації повноважень місцевими депутатами.
3. Вироблення персональних рекомендацій кожному місцевому депутату, який пройшов оцінювання, щодо підвищення якості реалізації повноважень та, відповідно, підвищенню персональної доступності для взаємодії з виборцями.
4. Персональне просування напрацьованих рекомендацій для місцевих депутатів.
5. Постійне інформування громадян про індивідуальні доробки місцевих депутатів в представництві виборців.

У своєму оцінюванні організація керувалася, в першу чергу, законами «Про місцеве самоврядування», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про запобігання корупції», «Про доступ до публічної інформації».

Оцінювання проводиться по заздалегідь встановленому переліку критеріїв, по кожному з яких оцінка реалізації повноважень депутатам може скласти від «0», в разі повної невідповідності критеріїв, до «5», в разі повної відповідності критерію. Загальна оцінка представляє собою середнє значення всіх оцінок по кожному з критеріїв.

Таким чином, в разі повної відповідності всім критеріям, діяльність депутата могла бути оцінена в 5 б.

Критерії, по яким здійснюється оцінювання, базуються на вихідних умовах відповідності діяльності місцевих депутатів принципам відкритості та прозорості, доброчесності та підзвітності.

Під **відкритістю для виборців** розуміється простота та доступність інформації про обраних представників – місцевих депутатів;

Під **прозорістю діяльності** – реалізація депутатських повноважень у відкритий спосіб, що дозволяє здійснювати громадський контроль;

Під **добросесним представництвом** інтересів своїх виборців **розуміється** поведінка та дії, які відповідають набору моральних та етичних принципів та стандартів, які, серед іншого, створюють бар'єри для корупційних дій;

Під **підзвітністю громаді** **розуміється** відповідальність місцевих депутатів за здійснення своїх повноважень.

Про що цей звіт.

В цьому звіті представлені результати перевірки відповідності діяльності депутатів місцевих рад, які охоплені ініціативою, показникам відкритості та прозорості в частині доступності для виборців інформації про самих депутатів на офіційних сайтах місцевих рад, інформування депутатами про графік та місце проведення прийому виборців, а також контактні відомості для зв'язку, здійснення особистого прийому виборців, а також поточне інформування виборців про свою діяльність.

Як здійснювалось оцінювання.

Вихідними критеріями для оцінки відповідності діяльності місцевих депутатів показникам відкритості та прозорості в частині інформування та здійснення прийому виборців виступали наступні:

- 1) Розміщення інформації про депутата на офіційному сайті ради:

біографічна довідка, що включає інформацію про освіту, досвід роботи, сімейний стан; фотокартка депутата;

інформація про партійну приналежність, а також партію, від якої обрано депутата;

- 2) Оприлюднення повної та актуальної інформації про місце і час проведення прийому, а також контактних відомостей, для здійснення зв'язку з депутатом;
- 3) Здійснення регулярного особистого прийому виборців не рідше, ніж 1 раз на місяць відповідно до встановленого графіку проведення прийому;
- 4) Регулярне інформування виборців про свою діяльність, включаючи використання каналів інформування, які дозволяють здійснення двосторонньої комунікації з громадянами (використання соціальних мереж);

Перевірка здійснення прийому виборців депутатами місцевих рад здійснювалась шляхом моніторингових візитів за вказаними депутатами адресами та графіками проведення прийому виборців². В разі, якщо протягом першого моніторингового візиту

²У випадку депутатів Одеської обласної ради, місця проведення прийому виборців яких розташовані далі, ніж на 40 км. від обласного центру, перевірка проведення прийому здійснювалась за скороченим форматом: шляхом дзвінків по зазначеним депутатами контактним номерам телефонів в дні та години, зазначені депутатами для здійснення прийому виборців.

не вдалось підтвердити проведення прийому виборців, здійснювалась, як мінімум, 1 додаткова перевірка. Лише після декількох невдалих спроб потрапити на прийом до місцевого депутата, робився висновок щодо невідповідності депутата зазначеному критерію: проведення особистого прийому виборців, як мінімум, раз на місяць.

Польовий етап моніторингу тривав в період з 15 липня по 16 вересня 2017 р.

Джерелами для висновків щодо надання інформації про депутатів на офіційних сайтах місцевих рад, інформування про час та місце здійснення прийому виборців, а також контактні відомості для здійснення зв'язку з депутатами слугували, відповідно, офіційні сайти місцевих рад, офіційні сайти та/або сторінки в соціальних мережах місцевих осередків політичних партій та самих депутатів. Щодо інформування про свою діяльність депутатами джерелами для висновків слугували сторінки депутатів в соціальних мережах та, в окремих випадках, місцеві газети³.

³ Місцеві ради Одеської області (окрім Одеської міської ради).

Висновки

1. Всі 26 депутатів Ренійського міської ради VII скликання оприлюднили на офіційному сайті міської ради інформацію про відкриття приймалень і графіку ведення прийому. У 4 депутатів Баланела Олександра, Кашу Сергія, Лукасевич Валентини, Лупу Анни така інформація виявилася неповною, в основному не було вказано час ведення прийому. Це ускладнило моніторинг ведення прийому щодо зазначених депутатів, але не зробило його неможливим. Було проведено моніторинг ведення прийому усіма 26 депутатами.
2. В результаті моніторингу вдалося підтвердити ведення прийому тільки 4 депутатами з 26. Прийом вели: Градецький Олександр (Аграрна партія України), Злата Ніна (Опозиційний блок), Кобенко Сергій («Батьківщина») і Чілакчі Олег (БПП). Таким чином, з 7 партій, депутати від яких пройшли в Ренійський міська рада, від 4 партій прийом вів хоча б один депутат. У повному складі нехтують веденням прийому депутати від партій «Наш край», «Відродження» та Партії пенсіонерів України.
3. З депутатів, прийом яких вдалося підтвердити, щодня приймає один - Ніна Злата. Так само щодня, але за винятком вихідних і святкових днів приймає Олег Чілакчі. 8 разів на місяць приймає Сергій Кобенко і 1 раз на місяць Олександр Градецький. Прийом ведеться особисто. Приймальні легкодоступні і забезпечені необхідною оргтехнікою та меблями.
4. На офіційному сайті Ренійського міської ради крім графіка ведення прийому опублікована інформація про всіх 26 депутатів. У всіх депутатів вона неповна. У 6 депутатів втратила актуальність інформація про місце роботи.
5. Тільки один депутат з 26 Сергій Кобенко («Батьківщина») інформує виборців про роботу ради та її виконавчого комітету. Решта 25 не використовують для цього ні соціальні мережі, ні друковані ЗМІ.

Оприлюднення інформації про депутатів та прийом виборців

На офіційному сайті Ренійської міської ради VII скликання оприлюднена інформація про всіх 26-ти депутатів провідних до ради. Але так як інформація публікувалася за шаблоном, то і недоліки вийшли шаблонними: у всіх депутатів відсутні відомості про досвід роботи та сімейний стан, а так само фотографії.

На жаль, не відстежується актуальність інформації, зміни, що відбуваються в житті, не відбиваються на сайті ради. Так не відповідає нинішньому стану інформація про місце роботи (рід занять): Колбінової Ірини, Морозюка Олександра (Опозиційний блок); Стаднікова Івана, Баланела Олександра, Медведика Андрія (Наш край); Шлюкова Андрія (Відродження) і Будько Ігоря (Партія пенсіонерів України). Катерина Зуєва змінила прізвище, але на сайті вона значиться як раніше під прізвищем Іокіщу.

Станом на вересень 2017 року всі 26 депутатів, що входять до складу Ренійської міської ради VII скликання, розмістили інформацію про відкриття своїх приймалень на офіційному сайті Ренійської міської ради. У 5 випадках ця інформація є неповною. У 4 випадках це ускладнило перевірку ведення прийому. Відповідно п.5 ст.10 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» депутат повинен опублікувати дні, час та місце ведення прийому. 21 депутат Ренійської міської ради ці вимоги виконав. 3 депутата Лупу Анна (Опозиційний блок), Кашу Сергій (Опозиційний блок) і Баланел Олександр (Наш край) не вказали час ведення прийому. Лукасевич Валентина (Наш край) вказала неповну адресу: зазначена будівля, в якій повинен вестися прийом, але не вказано номер кабінету (в будівлі близько десятка кабінетів). 25 депутатів вказали номери своїх контактних телефонів. Один депутат - Куля Олександр («Батьківщина») цього не зробив.

Проведення прийому виборців

Порушення, перераховані в попередньому розділі, ускладнили моніторинг ведення прийому, але не зробили його неможливим. Тому було перевірено ведення прийому усіма 26-ма депутатами Ренійської міської ради.⁴ В результаті вдалося підтвердити ведення прийому 4 депутатами з 26. У зазначений на сайті час і в зазначеному місці прийом вели: Градецький Олександр (Аграрна партія України), Злата Ніна (Опозиційний блок), Кобенко Сергій («Батьківщина») і Чілакчі Олег (БПП).

У процентному співвідношенні результати моніторингу виглядають наступним чином. Депутати (2) від партії «Відродження» прийом не ведуть - 0%. Та ж сама картина з депутатами від Партії пенсіонерів України (4) і партії «Наш край» (4) - 0% . Не на багато краще йдуть справи у партії «Опозиційний блок» - прийом веде один депутат з 8 (12,5%). При веденні прийому 1 депутатом з 4 у ВО «Батьківщина» відсотковий показник становить 25%. У БПП і Аграрної партії України прийом ведуть 1 депутат з 2, і процентний показник піднімається до 50%.

З депутатів, які прийом ведуть, найбільш зручний для виборців графік, щоденний прийом, обрала Ніна Злата. Так само щодня, але за винятком вихідних і свят, веде прийом Олег Чілакчі. 8 разів на місяць приймає Сергій Кобенко. Олександр Градецький приймає 1 раз на місяць. Недоліком є те, що всі вони ведуть прийом в робочий час. Всі депутати ведуть прийом особисто. Так само однотайні вони у виборі місця ведення прийому - це їх офіси. Приймальні цих депутатів забезпечені необхідною оргтехнікою та меблями (зокрема стільцями), є легкодоступними. У будівлі, де розміщена приймальня Олега Чілакчі, передбачені умови для людей з обмеженими можливостями.

Найчастіше виборці звертаються до депутатів з питань надання матеріальної допомоги (оформлення пільг, субсидій) і вирішення побутових і комунальних проблем. За наданням допомоги на лікування громадяни вважають за краще звертатися в приймальні партій і приймальню депутата ВР Олександра Урбанського. Активність виборців не висока. В середньому на прийом приходять 1-2 людини. Не рідкісні випадки, коли на прийом не приходять ніхто.

⁴ Ведення прийому перевірялося методом особистих відвідувань приймалень.

Інформування про діяльність депутатів

У п.2 ст.10 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» говориться, що депутат місцевої ради зобов'язан не рідше одного разу на півроку інформувати виборців про роботу ради та її органів. Для оцінки ступеня дотримання цієї норми Закону депутатами Ренійського міської ради VII скликання проводився моніторинг соціальних мереж і газети.⁵

У соціальних мережах роботу Ренійського міської ради та її виконавчого комітету висвітлює тільки один депутат з 26 - Сергій Кобенко («Батьківщина»). На жаль, він нічого не пише про свою участь в роботі ради. З огляду на те, що Законом не обмовляються способи інформування виборців депутатами, і те, що значна частина населення міста Рені, в основному люди похилого віку, не є користувачами соціальних мереж, депутати могли б для цього використовувати друкований орган - газету «Ренійський вісник». Але жоден депутат цією можливістю не скористався.

⁵ Проглядалися сторінки депутатів в Facebook і випуски газети «Ренійський вісник».